

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 33Dz/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9623200446
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Babiaková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200446.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej a sudcov JUDr. Zdenky Reisenauerovej a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci disciplinárne obvineného: Y. H. Y., bytom Š. X, XXX XX H. W., sudca Okresného súdu A., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a), § 116 ods. 2 písm. b) a i), § 116 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov vedenej pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/11/2023; konajúc o oznámení sudcu Mgr. Michala Novotného zo dňa 9. augusta 2023 o možných dôvodoch jeho vylúčenia z disciplinárneho konania vedeného na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/11/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. augusta 2023 takto

rozhodol:

Sudca disciplinárneho senátu 31D Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Michal Novotný nie je vylúčený z vykonávania úkonov a rozhodovania disciplinárneho konania v disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/11/2023 podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku § 4 a § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. disciplinárny súdny poriadok.

odôvodnenie:

1. Dňa 8. augusta 2023 bol Najvyššiemu správnemu súdu Slovenskej republiky doručený disciplinárny návrh predsedníčky Okresného súdu A. proti disciplinárne obvinenému pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a), § 116 ods. 2 písm. b) a i), § 116 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o sudcoch“), o ktorom je na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) vedené konanie pod sp. zn. 31D/11/2023.

2. Dňa 10. augusta 2023 bolo najvyššiemu správnemu súdu doručené oznámenie sudcu Mgr. Michala Novotného (ďalej ako „sudca Novotný“) zo dňa 9. augusta 2023 o možných dôvodoch jeho vylúčenia z disciplinárneho konania sp. zn. 31D/11/2023 označené ako „Predloženie veci na posúdenie dôvodov vylúčenia“. Sudca Novotný v podaní poukázal na to, že ako člen senátu sa podieľal na rozhodovaní vo veci vedenej na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/9/2023 týkajúcej sa návrhu na zrušenie dočasného pozastavenia výkonu funkcie disciplinárne obvineného (rozhodnutie zo dňa 14. júla 2023). Dňa 24. júla 2023 ho mala na pevnú telefonickú linku kontaktovať predsedníčka Okresného súdu A., ktorá podľa jeho slov hovorila o tom, že „disciplinárne obvinený napriek zrušeniu dočasného pozastavenia odmieta chodiť do práce a zrejme to bude musieť riešiť disciplinárnym návrhom“. Sudca Novotný ju mal zastaviť a ohradiť sa, že o týchto veciach nepovažuje za vhodné s ňou komunikovať, keďže je členom disciplinárneho senátu. Následne jej mal v súlade so zákonom odpovedať na otázku, či je uznesenie o zrušení dočasného pozastavenia funkcie disciplinárne obvineného právoplatné. Považoval za správne o tomto telefonáte informovať a vopred vylúčiť riziká k jeho prípadnému postupu v prerokúvanej veci.

3. Podľa § 4 DSP, ak tento zákon neustanovuje inak a ak to povaha veci nevyklučuje, na disciplinárne konanie sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku o základných zásadách trestného konania, o spoločnom konaní, o vylúčení súdu a iných osôb, o obhajcovi, o úkonoch trestného konania,

o dokazovaní, o rozhodovaní súdu, o hlavnom pojednávaní, o odvolaní, o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, o obnove konania a o trovách trestného konania.

4. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý sa podľa § 4 DSP použije aj v disciplinárnom konaní, je z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vylúčený sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka. Najvyšší správny súd podľa § 24 ods. 2 DSP, § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 DSP posúdil oznámenie sudcu Novotného vzhľadom na jeho pomer k účastníkom disciplinárneho konania a pomer k veci.

5. Pomerom sudcu k osobám sa rozumie jeho vzťah k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Za takýto vzťah treba považovať najmä príbuzenský a rodinný pomer, no okrem toho môže ísť aj o priateľstvo. Pri posudzovaní, či tento pomer zakladá alebo nezakladá pochybnosti o nezaujatosti, nie je rozhodujúce subjektívne presvedčenie sudcu. Podstatné je, či oznámené skutočnosti sú objektívne spôsobilé takéto pochybnosti vyvolať.

6. Relevantným pomerom sudcu k veci na účely § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 DSP je potrebné rozumieť stav, keď je sudca osobne zainteresovaný na výsledku konania, keď má na výsledku konania osobný záujem alebo také poznatky o veci, ktoré by inak mal získať až v priebehu konania a ktoré môžu ovplyvniť jeho nestrannosť v rozhodovaní, ale aj skutočnosť, že sudca bol sám (alebo jemu blízke osoby) poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať vykonávané procesné úkony.

7. Nestrannosť sudcu treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípadu, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersack v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 1. októbra 1982).

8. Zohľadniac subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, z podania sudcu Novotného vyplýva, že sa v predmetnej veci necítil byť osobne zaujatý a nekonštatoval ani žiadny kvalifikovaný osobný vzťah k účastníkom disciplinárneho konania.

9. Zaujatosť konkrétneho sudcu v prejednávanej veci musí vyplývať aj z objektívnych okolností podmieňujúcich jeho vzťah k predmetu konania alebo jeho vzťah k účastníkom tohto konania alebo k ich zástupcom. K záveru o tom, že sudca je vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý. Na vylúčenie sudcu postačuje, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom, pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností (tzv. teória zdania). Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne.

10. Aplikujúc vyššie uvedené východiská na predmetný prípad najvyšší správny súd aj v súvislosti s požiadavkou objektívnej nestrannosti sudcu konštatuje, že v predmetnej veci nemal preukázanú žiadnu relevantnú pochybnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že sudca Novotný nebude môcť vo veci sp. zn. 31D/11/2023 rozhodovať nezávisle a nestranne.

11. Ak sudca Novotný poukázal na to, že mu predsedníčka Okresného súdu A. telefonovala, išlo o situáciu, ktorú nevyvolal sám disciplinárne obvinený a ten podľa jeho slov s ňou nekomunikoval o otázkach prebiehajúceho disciplinárneho konania. V tejto súvislosti najvyšší správny súd poukazuje na to, že pomer sudcu k sporu/veci by bolo možné vzhliadnuť najmä v situácii, keď by sudca len s jednou zo strán komunikoval o jej argumentoch mimo súdneho konania, čo ale nenastalo v posudzovanom prípade. Informácia, ktorú sudcovi poskytla predsedníčka súdu, bola oznámením faktu (disciplinárne obvinený nenastúpil do práce), pričom táto nebola takého charakteru, že by mohla znevýhodniť disciplinárne obvineného v prípadnom disciplinárnom konaní (nešlo o komunikovanie argumentov) a túto sa mohol dozvedieť sudca Novotný napr. aj z médií. Ak predsedníčka súdu komunikovala sudcovi Novotnému aj to, že zvažuje podanie disciplinárneho návrhu, uvedená informácia bez ďalšieho rovnako nenadobudla rozmer relevantnej pochybnosti o prípadnej nezaujatosti sudcu Novotného pre ďalšie konanie, keďže nešlo o informáciu, ktorá by súvisela s prípadným predmetom disciplinárneho konania (vecou) a jej argumentmi v ňom. Z oznámenia sudcu Novotného zároveň nevyplývalo, že by ju k podaniu návrhu povzbudzoval alebo sa k tomu vôbec nejako vyjadroval. Naopak, sudca Novotný preukázal vo vzniknutej situácii profesionalitu a nestrannosť a s navrhovateľkou ďalej nekomunikoval.

12. Najvyšší správny súd poukazuje tiež na to, že konanie sp. zn. 31D/9/2023 bolo v čase telefonátu (24. júla 2023) už právoplatne skončené, preto ak sudca Novotný poskytol predsedníčke súdu v tejto veci informáciu o právoplatnosti rozhodnutia, nemohlo to mať žiaden vplyv na jeho nestrannosť či nezávislosť pri rozhodovaní v tejto veci. Keďže zároveň šlo iba o procesnú otázku týkajúcu sa výsostne konania sp.

zn. 31D/9/2023, táto nemohla mať ani vplyv na zaujatosť sudcu v ešte v tom čase nezačatom konaní sp. zn. 31D/11/2023.

13. Na základe vyššie uvedeného - a to prihliadajúc najmä na to, že telefonická komunikácia tvoriaca základ oznámenia sudcu Novotného (i) bola realizovaná v čase pred podaním návrhu vo veci, (ii) obsahovo, resp. vecne sa netýkala tohto konania, ale iného - už skôr právoplatne skončeného konania, (iii) sudca Novotný vo vzťahu k predsedníčke súdu počas predmetného telefonátu nekomunikoval žiadne okolnosti, vyjadrenia, návrhy a pod., ktoré by sa akýmkoľvek spôsobom týkali tejto veci a (iv) zároveň komunikáciu s predsedníčkou súdu ukončil bez zbytočného odkladu po tom, čo zistil, že komunikuje s potenciálnym účastníkom disciplinárneho konania (ako navrhovateľka) - dospel najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti uvedené v podanom oznámení nezakladajú dôvodné pochybnosti o nezaujatosti a nestrannosti sudcu Novotného pri rozhodovaní vo veci vedenej na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/11/2023 po subjektívnej a ani po objektívnej stránke. Preto najvyšší správny súd sudcu Novotného nevytlúčil z vykonávania úkonov a rozhodovania vo veci sp. zn. 31D/11/2023.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 v spojení s § 180 Trestného poriadku). Z dôvodu dovolenky členky senátu 33D JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a zákonnej lehoty na rozhodnutie vo veci bola táto členka senátu v súlade s prílohou č. 1 Rozvrhu práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2023 v znení Opatrení č. 1 - 8 pri rozhodovaní zastúpená sudkyňou JUDr. Zdenkou Reisenauerovou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.